

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref

Dato

18/1111-1

12. april 2018

Motorferdsellovens regulering av bruk av ATV trukket av hundespann

Etter departementets vurdering vil bruk av ATV (terrengkjøretøy) trukket bak hundespann være regulert av motorferdselloven dersom kjøretøyet har motoren på under bruk. Slik bruk vil i utgangspunktet være forbudt etter motorferdselloven § 3. Kommunen har en begrenset mulighet til å gi dispensasjoner til bruk av ATV trukket av hundespann på mindre avgrensede områder regulert til motorsportbaner.

Departementet viser til notatet fra Miljødirektoratet 10. januar 2018. Direktoratet skriver at en del hundekjøringsmiljøer bruker ATV i stedet for vogn når de trener hundespann. Dette er begrunnet i sikkerhetshensyn, slik som bremseegenskaper og tyngden på kjøretøyet. Direktoratet oppfatter at enkelte har tenningen på, mens andre bruker ATV med avslått motor. Miljødirektoratet ønsker departementets vurdering av om denne bruken av ATV er forbudt etter motorferdselloven. Miljødirektoratet ønsker også departementets innspill på om kommuner kan gi dispensasjon fra forbudet ved å tilrettelegge for motorsportbaner i reguleringsplaner.

Straffeansvar etter motorferdselloven § 3, jf. § 12

Etter motorferdselloven § 3 er motorferdsel i utmark forbudt. Motorferdselloven § 12 ilegger straffeansvar i form av bøter ved overtredelse. "Motorferdsel" er definert i motorferdselloven § 2 første ledd som "bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykkel, beltebil, snøscooter o.l.) og båt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy". Bruk av ATV i utmark er derfor omfattet av bestemmelsen, men det må avgjøres konkret hva slags "bruk" det knytter seg et straffeansvar til.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltnings-
avdelingen

Saksbehandler
Agnes Harriet
Lindberg
22 24 57 66

Utgangspunktet, slik departementet ser det, vil være at det er forbudt etter motorferdselloven å bruke en ATV som en motordrevet ferdselsinnretning beregnet på transport av personer eller gods. Sentrale egenskaper ved en motordrevet ferdselsinnretning er i tillegg til selve framdriften fra motoren, at motoren anvendes til å starte, stoppe, eller styre kjøretøyet. Når kjøretøyet går på tomgang, dras av tyngdekraften i nedoverbakker med motoren på, eller bruker motoren til å bremse, faller dette inn under en naturlig forståelse av "bruk" av et motordrevet kjøretøy. Når motoren hjelper hundespennet opp bakker eller gir bremseegenskaper i nedoverbakker er dette dermed en bruk av ATV som dekkes av ordlyden. En slik bruk faller også klart inn under hensynene som begrunner motorferdselloven, jf. NOU 1975:35 s. 22-24. Bruk av motoren skaper støy og forurensning, og det forstyrrer dyrelivet. I tillegg skaper bruken stor slitasje på mark og vegetasjon. Departementet anser det dermed som straffbart å ha tenningen på mens en ATV dras av et hundespenn. Dersom Statens naturoppsyn (SNO) møter hundekjørere som bruker en ATV med tenningen på er det derfor etter vårt syn grunnlag for å anmelde forholdet. Også der SNO har bevismessige holdepunkter for at motoren har vært på, som at motoren er varm, kan det foreligge tilstrekkelige holdepunkter for å anmelde forholdet.

Departementet anser imidlertid situasjonen mer tvilsom når motoren er av. Selv om ordet "bruk" er nøytralt med tanke på om motoren er av eller på, er lovens formål å regulere motorferdsel. Når motoren er av er det ikke lenger egenskaper ved ATVen som en motordrevet ferdselsinnretning som anvendes, men snarere at den er en stabil vogn for hundespennet. Det er en reell fare for at motorferdselsforbudet lett kan omgås når ATVen har en fungerende motor. Departementet mener likevel at den strafferettslige situasjonen er såpass uklar at det er grunn til å være tilbakeholden med å anmelde forholdet dersom det ikke foreligger bevismessige holdepunkter for at motoren har vært på.

Departementet deler Miljødirektoratet sin oppfatning av at en ATV der motoren er fjernet ikke lenger er et kjøretøy drevet med motor, jf. motorferdselloven § 2 første ledd. En ATV uten motor faller dermed utenfor reguleringen etter motorferdselloven.

Dispensasjon etter motorferdselloven § 6

Motorferdselsforbudet i motorferdselloven § 3 retter seg mot motorferdsel i utmark. Utmarksbegrepet etter motorferdselloven § 2 er uavhengig av hva området er regulert til i reguleringsplaner. En regulering av områder hvor det drives hundekjøring med ATV til motorsportbaner vil således ikke være avgjørende for om området er utmark eller innmark etter motorferdselloven. Hvorvidt et område er utmark eller innmark etter motorferdselloven må vurderes konkret i det enkelte tilfellet på bakgrunn av stedets beliggenhet og bruk. Vei i utmark som ikke er opparbeidet for kjøring med bil å anse som utmark etter motorferdselloven § 2 tredje ledd. Hvorvidt veien er opparbeidet for kjøring med bil er en konkret vurdering, og det avgjørende er om veien faktisk er opparbeidet for kjøring med vanlig bil. Rundskriv T-1/96 punkt 4.3 presiserer at traktorveier er utmark etter motorferdselloven selv om det kan være mulig å kjøre på dem med en firehjulsdrevet jeep.

Kommunen kan i medhold av motorferdselloven § 6 gi tillatelse til motorferdsel som ellers er forbudt når særlige grunner foreligger. Bestemmelsen er streng. I rundskriv T-1/96 punkt 7.3.2 er dette konkretisert ved at søkeren må påvise et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring og som ikke kan dekkes på annen måte, i tillegg til at behovet må vurderes mot mulige skader og ulemper ut fra målet om å redusere motorferdselen til et minimum.

Rundskrivet lister opp motorsport i form av kjøring på terrengbaner som et eksempel det kan gis dispensasjon til etter motorferdselloven § 6. Rundskrivet fastsetter en rekke vilkår som må være oppfylt for at kommunen skal kunne gi dispensasjon til kjøring på terrengbane og presiserer at det ikke kan gis tillatelse til kjøring på baner ut over dette. For det første må banen være lagt ut i reguleringsplan. Eventuelle interessekonflikter vil således bli avklart i planbehandlingen. For det andre må det skje en viss opparbeiding av det aktuelle areal. Banen må videre ikke ha et omfang eller utstrekning som gjør det naturlig å betegne bruken som turkjøring. Den type langdistansetrening som etter det vi kjenner til praktiseres i hundekjørermiljøet, vil dermed være utfordrende å få til på en slik avgrenset bane som regelverket åpner for. For det tredje må banen benyttes til kjøring i organiserte former, som vil si at banen brukes av snøscooterklubber, idrettsforeninger o.l. Banen vil kunne brukes av klubbens medlemmer til trenings- og konkurransekjøring, men ikke som et tilbud til turister. Departementet antar at det kan åpnes for etablering av motorsportbaner for trening i regi av hundekjøringsklubber o.l. dersom trening av hunder med ATV er en del av disse klubbens organiserte idrettslige aktivitet. Det vil ikke kunne gis dispensasjon til annen bruk av slike motorsportbaner.

Motorferdselloven § 6 gir heller ikke øvrig adgang til å gi dispensasjon til trening av hunder med ATV på barmark til tur/turistkjøring. Kjøring med hundespenn med ATV må etter vårt syn anses som "turkjøring" etter § 6, dette endres ikke selv om formålet med kjøringen er å trene hunder.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Agnes Harriet Lindberg
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer